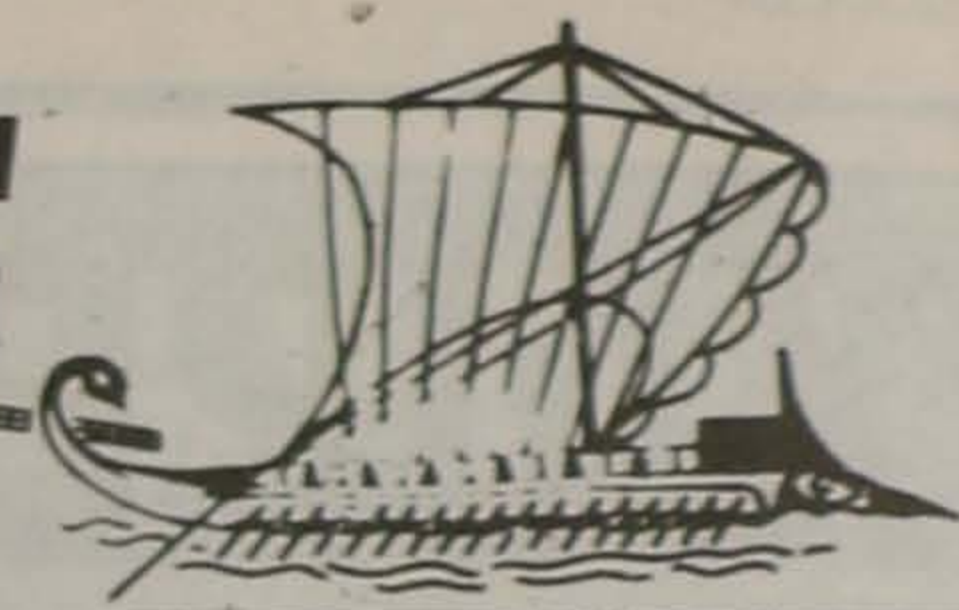

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΚΕΡΑΣΙΝΟΣ 1996
(ΙΟΥΝΙΟΣ 1996)

ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΕΤΟΣ 8ο Αρ. Φύλλου 79

ΜΕ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΤΟ 3ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΣΤΗ ΒΕΡΟΙΑ

Με εξαιρετική επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 10, 11, 12 Μαΐου 1996 το 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ποντιακών Σωματείων Εθνικής Αυτογνωσίας στη Βέροια, με κεντρικό θέμα "Ακριτικός - Αλύτρωτος - Απόδημος Ελληνισμός". Την οργάνωση του συνεδρίου είχε αυτή τη φορά η Ευξείνου Λέσχη Βέροιας, υπό την αιγίδα του υπουργείου Μακεδονίας Θράκης και τη συμπράταση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ημαθίας και του Δήμου Βέροιας.

Παρέστησαν στην τελετή έναρξης από πολιτικής πλευράς ο υφυπουργός

Ανάπτυξης κ. Μ. Χρυσόχοϊδης, ο Γεν. Γραμματέας Παθιννοστούτων Ομογενών του υπ. Μακεδονίας Θράκης κ. Χρ. Καμενίδης, ο Νομάρχης Ημαθίας κ. Ανδρ. Βλαζάκης, οι βουλευτές κ.κ. Μ. Γικόνου και Γ. Παπαστάμκος, οι Δήμαρχοι Βέροιας κ. Ι. Χασιώτης και Μεθίκης κ. Μ. Χαλκίδης, εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορέων του Νομού.

Εκ μέρους του Μητροπολίτη Βέροιας - Νούσας παρέστη ο Αρχιεπίσκοπος κ. Παύλος της Ι.Μ. Παναγίας Σουμελά.

Παρέστησαν ακόμη ο Στρατηγός Διοικητής του Β' Σ.Σ. κ. Μανίας Γεωργίου, ο Διοικητής της Β' ΤΑΞΥΠ Ταξίαρχος κ. Φραντζεσκάκης Ελευθ. και ο Αστυνομικός Διευθυντής Δ/ντής Ημαθίας κ. Πανούσης.

Στο Συνέδριο μετέχουν εκπρόσωποι Ποντιακών Σωματείων από όλη τη χώρα.

Η τελετή έναρξης έγινε από τον υφυπουργό Ανάπτυξης κ. Μ. Χρυσόχοϊδη. Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Γ.Γ. Παθιννοστούτων Ομογενών του ΥΜΑΘ κ. Χρ. Καμενίδης, ο εκπρόσωπος του Μητροπολίτη,

ο Νομάρχης Ημαθίας, ο Δήμαρχος Βέροιας και ο Στρατηγός Δ/ντής του Β' Σ.Σ.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με σύντομες ομιλίες από τον Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου κ. Μιχ. Μουρατίδη και τον Πρόεδρο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας κ. Ι. Μιχαηλίδη.

Χαιρετισμούς έστειλαν εγγράφως ο υφυπουργός Μακεδονίας Θράκης κ. Φ. Πετσάλλης, ο πρ. υφυπουργός και βουλευτής Ημαθίας κ. Γ. Παπαστάμκος και άλλοι.

Μετά το τέλος της τελετής έναρξης μίλησαν οι καθηγητές του Μεταόμβειου Πολυτεχνείου κ.κ. Ι. Τσιγγανίδης και Ι. Ερμούπολης με θέμα "Τη τρίτος το γεφύρι".

Στη συνέχεια αποδόθηκαν τιμητικές διακρίσεις στους Χρυσάνθο Θεοδωρίδη (τραγουδιστή), Γεώργιο Χιονίδη (συγγραφέα - ιστορικό), Κων. Φωτιάδη (ιστορικό - καθηγητή Πανεπιστημίου), Αναστ. Κυριακίδη (νομικό - εκδότη).

Σημειώνεται ότι τις τιμητικές διακρίσεις τις φιλοτέχνησε η κ. Σιδηροπούλου - Καραμήτσου Βασιλική και ήταν ιδιαίτερα εντυπωσιακές.

Η πρώτη μέρα του συνεδρίου ολοκληρώθηκε με καλλιτεχνικό πρόγραμμα που παρουσίασε η χορωδία και το χορευτικό της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας (χορδάρχης ο Κ. Καραπαναγιωτίδης).

Το βράδυ οι διοργανωτές του συνεδρίου δεξιώθηκαν τους προσκεκλημένους και τους επισήμους στην "Ελλάδα".

Οι εργασίες του συνεδρίου συνεχίστηκαν στη "Στέγη" (πρωί 9.45 - 12.15, απόγευμα 17.30 - 20.00) και το πρωί 10.15 - 13.45).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
Παρασκευή 10 Μαΐου 1996:

Ωρα 17.00 Εγγραφές συνέδρων

Ωρα 18.30 Προσέλευση εισηγητών, συνέδρων, επισήμων και ξενάγηση στην έκθεση φωτογραφίας και βιβλίου

Ωρα 19.15 Χαιρετισμός Προέδρου Οργανωτικής Επιτροπής

- Προέδρου Ευξείνου Λέσχης Βέροιας και

- Κήρυξη των εργασιών του Γ' Πανελλήνιου Συνεδρίου από τον υφυπουργό Ανάπτυξης κ. Μ. Χρυσόχοϊδη, εκπρόσωπο της κυβέρνησης

- Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Βέροιας & Νάουσας

- Του υπουργείου Μακεδονίας Θράκης

- Δημάρχου Βέροιας

- Στρατηγού Δ/τ' Β' Σ.Σ. κ. Γεωργίου Μανία

Χαιρετισμοί Προέδρων Ομοσπονδιών Ποντιακών Σωματείων

Ωρα 20.00 Εναρκτήρια ομιλία των καθηγητών του Μεταόμβειου Πολυτεχνείου κ.κ. Γιάννη Τσιγγανίδη και Γιάννη Ερμούπολη με θέμα "Τη Τρίτος το γεφύρι".

Ωρα 20.45 Απόδοση τιμής στους κ.κ. Χρυσάνθο Θεοδωρίδη καλλιτέχνη τραγουδιστή, Γεώργιο Χιονίδη συγγραφέα - ιστορικό, Κων/νο Φωτιάδη ιστορικό καθηγητή Πανεπιστημίου, Αναστάσιο Κυριακίδη νομικό - διευθύνοντα σύμβουλο εκδοτικού οίκου

Ωρα 18.00 Ερωτήσεις, παρατηρήσεις, τοποθετήσεις, προτάσεις

Ωρα 18.30 Πρόεδρος: Αθανάσιου Κώστας, Εισηγητής: Ευστάθιος Τσομπίδης, θέμα: "Η νεοραία μπροστά στα προβλήματα του Ακριτικού, Αλύτρωτου, Απόδημου Ελληνισμού"

Ωρα 19.00 Ερωτήσεις, παρατηρήσεις, τοποθετήσεις, προτάσεις

Ωρα 19.30 Πρόεδρος: Κοτρίδου Χαρομή Ειρήνη, Εισηγητής: Μαρία Βεργέτη, θέμα: "Ποντιακός Ελληνισμός - Ένας ελληνισμός της διασποράς"

Ωρα 20.00 Ερωτήσεις, παρατηρήσεις, τοποθετήσεις, προτάσεις

Ωρα 20.30 Αναχώρηση λεωφορείων για την Παναγία Σουμελά. Παραδοσιακή βραδιά με τον Κώστα Καραπαναγιωτίδη και τον Γιωργούλη Κουγιουμτζήδη.

Κυριακή 12 Μαΐου 1996

Ωρα 10.15 Πρόεδρος: Μουρατίδης Μιχάλης, Εισηγητής: Κωστής Χατζηκωστής, εκπαιδευτικός, δημοσιογράφος, Δ/ντης Γραφείου Τύπου της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Καναδά, θέμα: "Ακρίτες του Νότου - Κύπρος, μία επίμονη ελληνική πορεία".

Ωρα 10.45 Ερωτήσεις, παρατηρήσεις, τοποθετήσεις, προτάσεις

Ωρα 11.45 Πορίσματα ψηφίσματα, προτάσεις, Εκλογή Σωματείου και Θεματολογίας για τη διοργάνωση του Δ' Πανελλήνιου Συνεδρίου Εθνικής Αυτογνωσίας.

Ωρα 12.30 Αναχώρηση λεωφορείων για τη Βεργίνα

Ωρα 13.15 Διάλεξη - Εναγνωση στους χώρους των Βασικών Τάφων της Βεργίνας από την κ. Ρήγα Χαϊδω, με θέμα: "Τα ευρήματα της Βεργίνας συνδετικός κρίκος της αδιαίρετης πολιτιστικής κληρονομιάς".

Ωρα 13.45 Καλλιτεχνικό Πρόγραμμα με τη χορωδία της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας

Ωρα 14.00 Αποχαιρετήριο γεύμα συνέδρων από την Κοινότητα Βεργίνας.

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ

Η καταληκτική και άσπρη Οδύσσεια του Ελληνισμού, μοναδικό φαινόμενο ενός λαού, σε τέτοια έκταση, από την αγωγή της ιστορίας και μάλλον πριν από αυτήν, στο απροσδιόριστο βάθος των μυθικών χρόνων, μέχρι σήμερα και ως το άπειρο μέλλον, θα είναι το αντικείμενο αυτού του Συνεδρίου.

Αποτελεί ιστορική ευνοία "Τύχην Αγαθὴν", να ανήκει η πρωτοβουλία διοργάνωσής του, στην Ευξείνου Λέσχη Βέροιας, με την επιβαλλόμενη υπευθυνότητα, επιμέλεια και σοβαρότητα, αντίξια της ιστορικής ιδιαιτερότητας των Ποντίων Ελλήνων, που για τριάντα τουλάχιστον αιώνες υπήρξαν και Απόδημοι και Αλύτρωτοι και Ακρίτες, για μεγάλες χρονικές περιόδους. Και που, ακόμα και σήμερα, μετά την μετοικασία στη μητροπολιτική Ελλάδα, μετέχουν ενεργά, στη μεγάλη περιπέτεια της διασποράς του Ελληνισμού, ανά τον πλανήτη.

Αν, με τις εισηγήσεις των καταξιωμένων εργατών του πνεύματος επιτευχθεί η προσέγγιση της ιστορικής αλήθειας και γνώσης - όπως είναι ο στόχος μας - θα θεωρησούμε δικαιωμένη την προσπάθειά μας.

Τα όποια, ελλειψοφόρα, όπως προσδοκούμε, συμπεράσματα, αυτού του Συνεδρίου, σφειρώνονται σ' αυτούς που και σήμερα, είτε φυλάττετε θερμότητες, είτε είναι Απόδημοι, είτε Αλύτρωτοι (προς αιώνιο όνειδος πολιτισμού των καιρών μας) όμως κρατάνε ακόμη ακέραια, τη συνείδηση της ελληνικότητάς τους.

Η Ε.Λ. Βέροιας αισθάνεται την υποχρέωση και από αυτήν τη θέση, να εκφράσει τις άπειρες ευχαριστίες της, στους διαπρεπείς ομιλητές - εισηγητές και ουσιαστικούς και δημιουργούς, αυτού του Συνεδρίου.

Η Οργανωτική Επιτροπή

ΕΠΙΤΙΜΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Μητροπολίτης Βέροιας, Καμpanίας και Νάουσας κ.κ. Παντελεήμων
- Νομάρχης Ημαθίας κ. Ανδρέας Βλαζάκης
- Δήμαρχος Βέροιας κ. Ιωάννης Χασιώτης
- Λίτσα Κωνσταντινίδου
- Ρούλα Μουρατίδου
- Καίτη Παυλίδου
- ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ**
- Χαρούλα Γεωργιάδου
- Μελέτης Σιμανίδης
- Αλέξης Μουροπούλου
- ΥΠΟΔΟΧΗΣ & ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ**
- Κώστας Καλαϊτής
- Ιωάννα Παπαδοπούλου
- Καίτη Ποταμοπούλου
- Ηλίας Σιδηροπούλου
- ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ**
- Σάββας Σοφριανίδης
- Κώστας Καραπαναγιωτίδης
- Βάσω Καραμήτσου
- Μιχάλης Σουμελιδής
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ**
- Σταύρος Ορφανίδης
- ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΕΟΛΛΙΑΣ**
- Αντωνιάδης Αθανάσιος
- Αποστολίδου Δήμητρα
- Ιακωβίδης Αγγελος
- Καραλήδης Αντώνιος
- Λοιζίδου Κική
- Μιχαηλίδης Γεώργιος
- Ορφανίδης Τέλης
- Σιδηροπούλου Μαρία
- Τσάλη Ελένη
- ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Ε.Λ.Β.**
- Ιωάννης Μιχαηλίδης, Πρόεδρος
- Σάββας Σοφριανίδης, Α' Αντιπρόεδρος
- Κων/νος Καλαϊτής, Β' Αντιπρόεδρος
- Μιχάλης Γερασιμίδης, Γεν. Γραμματέας
- Σταύρος Ορφανίδης, Ταμίας
- Ηλίας Σιδηροπούλου, Εφ. Δημ. Σχέσεων
- Μελέτης Σιμανίδης, Εφ. Περιουσίας
- Γιώργος Ιακίδης, Σύμβουλος
- Κυριακή Λοιζίδου, Σύμβουλος

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- Καραβασιλής Φώτης
- Ασηναγοπούλου Κων/νος
- Βαφειδής Κων/νος
- Πουλασοπούλου Κων/νος
- Παναγιωτίδης Ευστάθιος
- Σιδηροπούλου Ορέστης
- Κοτρίδου Χαρομή Ειρήνη
- Μιχτασιδής Νικόλαος
- Ανδρεάδης Δημήτριος
- Κουτουσιώτης Φώτιος
- Γουλιέλμος Νικόλαος
- Σοφριανίδης Ξενοφών
- Αδαμίδης Κων/νος
- Πιστοφίδης Μιχαήλ
- Αραραπιδής Χρήστος
- Κουρουζίδης Γιάννης
- Τσαμπουκαλίδης Πρόδρομος
- Κυριακίδης Γεώργιος
- Αγοθαγγελίδης Πέτρος
- Τσακαλίδης Μιχαήλ
- Γκαβασιός Κων/νος
- Ιωακείμης Απόστολος
- Κυβεντίδης Ελευθέριος
- Παπαδόπουλος Μακεδόνας

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**
- Μιχάλης Μουρατίδης, Πρόεδρος
- Ανέστης Ανδρεάδης, Αντ/δρος
- Ηλίας Τριανταφυλλίδης, Γραμματέας
- Γιάννης Μελετιδής, Μέλος
- Σίμος Τσιπουρίδης, Μέλος
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ**
- Μιχάλης Γερασιμίδης

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ - ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Αυτό που κατά τη γνώμη μας παρουσιάζει στους σημερινούς καιρούς ένα ιδιότυπο ενδιαφέρον και γι' αυτό πρέπει να προσεχθεί επαρκώς, θα το εκθέσουμε έτσι, ποσού απλά. Ο άνθρωπος της εποχής μας και ιδιαίτερα ο Έλληνας που κατοικεί σ' αυτή τη συγκεκριμένη γωνιά της γης, όσο και λιγότερο μπορεί να ζει, "με λογισμό και μ' όνειρο". Η Ρεγυόμενη οδυνήρη δοκιμασία φαίνεται πως μπορεί να έρχεται όχι μόνο με περισσότερες μορφές, αλλά και περισσότερο απροειδοποίητα.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι πρέπει να φοβόμαστε. Σημαίνει όμως ότι πρέπει να φερόμαστε συνετά, να ζητούμε ασφαλή στηρίγματα. Και τέτοια δεν είναι ασφαλώς οποιαδήποτε άλλα εκτός από τα στηρίγματα που μπορούμε να οικοδομήσουμε ανάμεσα μας οι Συνέλληνες όθου του κόσμου. Ο Έλληνας όμως με τους διάφορους χαρακτήρες του (αυτοχθόνος, ακριτικός, αθύτρωτος, απόδημος) πρέπει να κάνει αντικείμενο νηφάλων διαβουλεύσεων του με Τοπικά και Πανελλήνια Συνέδρια αυτή την ειδοποιό διαφορά της εποχής μας και αναμετρώντας το "είναι" και το "έχει" του να μπορέσει να προσθέσει προς το μέλλον με

θεέμμα και θήμα σταθερό. Μπροστά σ' αυτό το χρέος μας, χρέος απέναντι στην ιστορία του λαού μας, απέναντι στους εαυτούς μας και στις γενιές που θα έρθουν, επιθυμούμε να συμβάλλουμε και εμείς όσο θα υπάρχουμε σαν Σύλληγοι αυτής της πόλης αλλά και όσο πιο πολύ μπορούμε.

Γιάννη Μιχαηλίδης
Πρόεδρος ΕΛΒ
ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΝΑΟΥΣΗΣ Κ.Κ.

ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΟΣ

Ακρίτες στη Βυζαντινή εποχή, ακρίτες στα νεώτερα χρόνια οι Έλληνες του Πόντου, κλήθηκαν να φυλάξουν θερμότητες. Τις θερμότητες του Ελληνισμού και της Ορθοδοξίας.

Πιστοί πάντοτε στο καθήκον "Κι από το χρέος μη κινούντες" δοκίμασαν τις αλληλέλληλες καταγίδες που έληξαν το Έθνος μας, με ιδιαίτερη σφοδρότητα αλλά και αξιοθώμαστη αντοχή. Πέρασαν μέσα από τη φωτιά του πολέμου και τις τρικυμίες των συμφορών, αλλά κατόρθωσαν να αναδειχθούν νικητές. Κάποιοι έμειναν πίσω, στον αγαπημένο Πόντο, για να είναι ζωντανό μάρτυρες του Ελληνισμού και της Χριστιανικής πίστης, εκεί που κάποτε άνθιζαν και τα δύο, για να είναι θεματοφύλακες των Ιερών και Οσίων της φυλής μας και να διαμαρτύρονται σιωπηλά για τη γενό-

κτονία των προγόνων τους με την ανοχή των ισχυρών της γης. Οι περισσότεροι όμως ήρθαν στην ελεύθερη Ελλάδα, για να ενισχύσουν και με το δικό τους αγώνα την ανασυγκρότηση και την πρόοδο της. Ηρθαν εδώ για να αποδείξουν πως οι Πόντιοι δεν ξεχνούν τις παραδόσεις και την κληρονομιά της Πατρίδος τους, που με αξιοθαύμαστη αφοσίωση διατηρούν και καλλιεργούν με τη συμπαράσταση και της συνδρομής της Ευξείνου Λέσχης.

Αυτή τη διαρκή μνήμη των αθύτρωτων Πατρίδων συντηρεί και η Ευξείνου Λέσχη Βέροιας με το συνέδριο που οργανώνει. Και αποδεικνύει περίτρανα σε όσους δεν το έχουν συνειδητοποιήσει ότι ο Ποντιακός Ελληνισμός είναι εδώ και αγγυρνεί.

Ο Μητροπολίτης
+ Ο Βέροιας και Νάουσας
ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΘΡΑΚΗΣ, ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ο Ποντιακός Ελληνισμός αποτελεί το πλέον ζωντανό κομμάτι του Ελληνισμού και η προσφορά του στη διατήρηση της συνέχειας της φυλής μας είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Η ιστορία μας διδάσκει πως οι αγώνες των Ποντίων για επιβίωση στα απόμακρα θουά του Πόντου και οι προσπάθειες να κρατήσουν άσβεστη τη φλόγα του Ελληνισμού παρά τις πρωτόγνωρες διώξεις που υπέστησαν, ήταν συγκλονιστικοί και ηρωικοί.

Το ασίγηστο ποντιακό τραγούδι, η θεβεντιά και η μαχητικότητα των ποντιακών χορών μαρτυρούν για τη συνεχή επαγγυρνηση των Ποντίων να διατηρήσουν την εθνική τους συνείδηση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Είναι συγκινητικό πως οι Πόντιοι σ' όποιο σημείο του κόσμου κι αν βρίσκονται, δεν ξεχνούν την παράδοσή τους, τα ήθη, τα έθιμά τους και τους δεσμούς που τους ενώνουν μ' όλους τους Έλληνες.

Η συμβοή τους στη διατήρηση της ενιαίας και αδιαίρετης πολιτιστικής κληρονομιάς όθων των Ελλήνων και οι προσπάθειές τους για εθνική και πολιτιστική αυτογνωσία αποτελούν ξεχωριστή προσφορά στην ιδέα του Ελληνισμού.

Το Πανελλήνιο Συνέδριο σας, εύχομαι να συμβάλει στην προβοή της ιστορίας και της ανεκτίμητης παράδοσης του

Ποντιακού Ελληνισμού.

Ο υπ. Μακεδονίας - Θράκης
Φίλιπ. Πετσάλλης
ΝΟΜΑΡΧΗ
ΗΜΑΘΙΑΣ

Ανδρέα Βλαζάκη
Φίλης και φίλοι,

Είναι ξεχωριστή για μένα η τιμή να σας καλωσορίζω στην Ερατεινή Ημαθία, στη γη όπου μεταγούργησε ο προχριστιανισμός Ελληνισμός και όπου έκτοτε ανταγωνίζονται διαρκώς για την υπεροχή τους ο Ελληνισμός με την Ορθοδοξία.

Με ξεχωριστή αγάπη σας υποδεχόμαστε στη Βυζαντινή Βέροια και στον τόπου όπου έμαθε ο Μέγας Αλέξανδρος, τα πρώτα του γράμματα από το σοφό Αριστοτέλη.

Τα πάμπολλα μνημεία στο Νομό μας σηραδείχνουν την αδιάλειπτη ιστορική πορεία του Ελληνισμού στον ιερό χώρο της Μακεδονίας και απαντούν στους ανιστόρητους εχθρούς και φίλους ότι εδώ χτυπά η καρδιά της Ελλάδας.

Με τις σκέψεις αυτές και ιδιαίτερη χαρά και ευθύνη απευθύνομαι στους Συνέδρους του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ποντιακών Σωματείων για την Εθνική Πολιτιστική Αυτογνωσία που γίνεται στην πόλη μας το τριήμερο 10 - 12 Μαΐου 1996 με θέμα "Ακριτικός - Αθύτρωτος - Απόδημος Ελληνισμός".

Θεωρώ ότι οι εργασίες του Συνεδρίου σας θα αποτελέσουν καθοριστικά στην ενίσχυση του δεσμού των Πανελλήνων.

Ο Ποντιακός Ελληνισμός, που άφησε τα φωτεινά σημάδια του σε μέρη μακρινά από τη σημερινή Ελλάδα, αποτελεί εξαιρετικό κομμάτι του λαού μας που διακρίνεται για το σεβασμό και την πίστη του στις πανανθρώπινες αξίες.

Καταξιωμένοι επιστήμονες και καλλιτέχνες, μεγάλοι δημιουργοί, άνθρωποι του μόχθου και της εργατιάς κρατούν ψηλά την καταγωγή τους και συμβάλλουν τόσο στην ενίσχυση του Εθνικού μας μετώπου όσο και στην πολιτιστική πρόοδο και εμπνευσμένη δημιουργία.

Χαιρετίζω το Συνέδριό σας και εύχομαι επιτυχή πραγμάτωση των εργασιών του, συχαίροντας παράλληλα όθους τους συμβάλλουσες της διοργάνωσής τους.

ΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΒΕΡΟΙΑΣ

Τον Ποντιακό Ελληνισμό, το λαμπρό κομμάτι του Ελληνισμού, το τόσο

πλούσιο σε ιστορία και παραδόσεις, χαιρετίζω σήμερα επ' ευκαιρία του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Ποντιακών Σωματείων για την Εθνική και Πολιτιστική Αυτογνωσία.

Χαιρετίζω το δυναμικό κομμάτι του Ελληνισμού, το οποίο παρ' ότι υπέστη φρικτή γενοκτονία, έκανε την πρώτη πατρώα γη του, κράτησε αλώβητο τον πατριωτισμό του, συμβάλλοντας ιδιαίτερα στην εθνική φυσιογνωμία του σύγχρονου Ελληνισμού.

Μια φυσιογνωμία που ξεκινά απ' τον Όμηρο, περνά το Μεσαίωνα, το Βυζάντιο και φτάνει ως σήμερα, προσφέροντας τα μέγιστα, χωρίς παράλληλα να βρει στην ιστορία τη θέση που του πρέπει.

Ακόμη και σήμερα, ένα ερώτημα μένει αναπάντητο και αποτελεί αγχώνας αίτημα. Ποιός και πότε δίδαξε στα παιδιά για τον Ποντιακό Ελληνισμό και τη θέση που κατέχει μέσα σ' αυτό το χώρο; Για την ιστορία και τις παραδόσεις του από την εποχή των θρύλων και των μύθων μέχρι σήμερα;

Σήμερα που έχουμε ένα νέο προσφυγικό κύμα, αυτό των αδελφών μας Ποντίων από την π. Σοβιετική Ένωση, στους οποίους δεν είμαστε έτοιμοι να προσφέρουν τη ζεστή αγκαλιά της πατρίδος.

Απ' αυτό το Συνέδριό σας, που μας τιμά ιδιαίτερα το γεγονός ότι πραγματοποιείται στη Βέροια, ξεκινάει ένας αντίλαχος που φτάνει σ' όλες τις γωνιές του Ελληνισμού. Για να θυμίζει, όπως έλεγε και ο αείμνηστος Γιάννης Αλευράς πως: "... και αν τα Ιερά του Πόντου γκρεμίστηκαν, οι άγιες νοσταλγίες των Ποντίων βρίσκονται πάντα εκεί, με τη σημαία της ελπίδας πάντα υψωμένη".

Εχω την πεποίθηση ότι το Συνέδριό σας θα συμβάλει ουσιαστικά στα μεγάλα προβλήματα του Ελληνισμού.

Και θ' αποτίσει φόρο τιμής, σ' όσους μ' αυτοθυσία διατήρησαν αυθεντικά τα στοιχεία της Εθνικής και θρησκευτικής μας ταυτότητας.

Κι ο καλύτερος φόρος τιμής στη μνήμη τους είναι η Ενότητά μας, η Δημιουργία, η Πρόοδος και η ιστορική της Αποκατάσταση. Οφειλή αθησμόνητη.

Ο Δήμαρχος
Γιάννης Χασιώτης

Η Ρωμανία κι αν πέρασεν, ανθεί και φέρεει κι άλλο

ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Από πολλές ιστορικές πηγές μαρτυρείται η παρουσία του Ελληνισμού, κατά εκατοντάδες χιλιάδες, από τις αρχές της πρώτης χιλιετίας προ Χριστού, μέχρι τις ημέρες μας, στα παράλια του Ευξείνου Πόντου, από τη Σιωνή Δυτικά και Ανατολικά μέχρι τον Όφη.

Η μακρά αυτή πορεία του Ελληνισμού του Πόντου πολλές φορές υπήρξε δραματική, γιατί οι εκπρόσωποι της άθροτε Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και στη συνέχεια αυτοί των Νεοτούρκων και του Κεμαλισμού, χρησιμοποίησαν κάθε είδους δόλβους και μέσα σε βάρος του, με αποκρύφωμα, αυτό της γενοκτονίας 353.000 σθών συμπατριωτών μας, επιδιώκοντας να αφανίσουν με τη βία το Ελληνικό - Χριστιανικό στοιχείο, που για χιλιάδες χρόνια έζησε ειρηνικά και δημιουργικά μέσα στη γεωγραφική τους επικράτεια.

Η Αντίσταση από μέρους των προγόνων μας απέναντι σ' αυτή τη ρατσιστική και γενοκτόνο συμπεριφορά των Τούρκων πασάδων που επιχειρήθηκε σε βάρος μας μέσα στους αιώνες και στόχο της είχε τον αφανισμό και την αθηοποίηση του Ελληνισμού του Πόντου, ενώ υπήρξε μεθοδευμένη, διαρκής και συνεχής, δημιούργησε παράλληλα με τα τραύματά μας Πόντιους Τρανσέλλητες. Αξίους Ακρίτες του Ελληνισμού, που κράτησαν ζωντανή την Εθνική τους συνείδηση και τη μεταλαμπάδευσαν στις νεότερες γενιές.

Παρ' όλα όμως, όσα συνέβησαν και τις χρυσές σελίδες που έγραψαν μέσα στους αιώνες χιλιάδες ανώνυμοι και επώνυμοι συμπατριώτες μας, εβδομήντα πέντε χρόνια μετά τον ξεριζωμό μας, το επίσημο Ελληνικό Κράτος ακολούθησε την πολιτική της σιωπής μέχρι σήμερα, δηλ. αποφάσισε ακόμη να μην περάσει οθοκλήρωμένη την ιστορία του Ελληνισμού του Πόντου στα βιβλία της Εκπαίδευσης.

Αντίθετα οι Σύλληγοί μας με τις πολιτιστικές δραστηριότητες και την προσφορά τους, οι καλλιτέχνες μας και οι επιστήμονες με την ποθύχρονη και ποθύχρονη δουλειά τους, οι πρόγονοί μας με τις διηγήσεις τους κράτησαν ζωντανές τις μνήμες

μας και ανέδειξαν την ιστορία μας.

Το Τρίτο Πανελλήνιο Συνέδριο Εθνικής Αυτογνωσίας, έρχεται να καλύψει ένα μέρος από τέτοιο κενό ιστορικής γνώσης και να μεταφέρει στις νέες γενιές, στοιχεία από τη ζωή και την ιστορία του Ελληνισμού ποντιακής καταγωγής.

Είμαι βέβαιος ότι η υπεύθυνη δουλειά του Δ.Σ. της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας και όθων, όσοι βοήθησαν στην οργάνωση του 3ου Συνεδρίου, θα συμβάλλουν αποφασιστικά στην επιτυχία του.

Ο Πρόεδρος
Στ. Π. Τσιμιτσιάνης
ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ
ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ
ΝΟΤΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Είμαι βέβαιος ότι τόσο το κεντρικό θέμα "Ακριτικός - Αθύτρωτος - Απόδημος Ελληνισμός" όσο το μήνυμα που βγαίνει από αυτό για την Εθνική και Πολιτιστική Αυτογνωσία είναι καίριας και αποφασιστικής σημασίας όχι μόνο για μας τους Πόντιους αλλά και για όθον απόδημο Ελληνισμό όπου γης.

Είναι σαφές ότι το Συνέδριο αυτό γίνεται σε μία κρίσιμη στιγμή για τα Εθνικά μας θέματα, όπου πάνω απ' όλα απαιτείται εθνική ομοψυχία, συνοχή και γνώση της ιστορικής μας πραγματικότητας, της θυσίας, της προσφοράς και των αγώνων του Ελληνισμού, όπως αυτά καταγράφηκαν στη συνείδηση του λαού μας από τα βάθη της Ιστορίας.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια και σε μία εποχή, όπου οι αξίες έχουν οθούνα και μικρότερη σημασία και οι ηθικές αντιστάσεις είναι σημαντικά μειωμένες, εμείς πρέπει ν' αντισταθούμε με όθια την ιστορική γνώση, την πολιτιστική κληρονομιά, τις ανεκτίμητες αξίες της ψυχής μας.

Το βάρος της αντίστασης αυτής πέφτει και πρέπει να πέσει ιδιαίτερα στους ώμους του Ποντιακού Ελληνισμού που ήταν η προφυλακή και ο θεματοφύλακας των αξιών του Ελληνισμού και της Χριστιανοσύνης, που εδιώχθηκε από την Πατρίδα του, που συνεισέφερε δημιουργικά στην ανάπτυξη της νέας Ελλάδας και κρατάει ζωντανά μέχρι τις ημέρες μας το όνειρο και τις προσδοκίες μας και αγωνίζεται για τα ιδανικά και τις αξίες της φυλής μας.

Μ' αυτές τις σκέψεις χαιρετίζω το 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ποντιακών Σωματείων που διοργανώνεται από την Ευξείνου Λέσχη Βέροιας και εύχομαι τα συμπεράσματά του να οδηγήσουν πραγματικά στην "Εθνική και Πολιτιστική μας Αυτογνωσία" και ν' αξιοποιηθούν κατάλληλα απ' όθον τον Ελληνισμό.

Με πατριωτικούς
χαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος
Νίκος Αμανατίδης

ΜΕ ΤΟ ΦΑΚΟ ΤΟΥ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

Η εισηγήτρια Μαρία Βεργέτη στο βήμα.

Οι Σύμβουλοι στον Ιερό Ναό Παναγίας Σουμελά.

Οι εισηγητές Γιάννης Ταυγαρίδης και Γιάννης Ερμούπουλος με τον Πρόεδρο της Ε.Α.Β. Γιάννη Μιχαηλίδη.

Ο εισηγητής Κώστας Χατζικωνσταντής στο βήμα.

Οι Σύμβουλοι στη Βεργίνα.

Ο τιμηθείς Κων/νος Φωτιάδης.

Ο εισηγητής Θεόδωρος Σπαθόπουλος στο βήμα.

Αναμνηστικό στιγμιότυπο στη Βεργίνα.

Ο τιμηθείς Γ. Χ. Χιονίδης.

Ο εισηγητής Κων/νος Βακαλόπουλος.

Ο τιμηθείς Χρυσάνθος.

Ο εισηγητής Ευστάθιος Στοιμόπουλος στο βήμα.

Φιλοξενία συνέδρων.

Ο τιμηθείς Κυριακός.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Οι Σύμβουλοι που έλαβαν μέρος στο Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο "Εθνικής Αυτογνωσίας", με την απόλυτα σύμφωνη γνώμη των Εισηγητών και των συμμετεχόντων σ' αυτό, ΘΕΩΡΟΥΜΕ ευτυχία ιστορική συγκυρία την ανακήρυξη σε "Μνημείο Αρχιτεκτονικής Ιστορίας" του οίκου της οικογένειας των Υψηλάντων στο Κίεβο της Ουκρανίας.

ΕΠΕΙΔΗ ύψιστοι πολιτιστικοί και ιστορικοί λόγοι επιβάλλουν την εκ βάθρου ΑΝΑΠΛΑΙΩΣΗ του, για να επιστημονοποιηθεί η χώρα και το χώρο, όπου ιδρύθηκε η "Φιλική Εταιρεία των Ελλήνων", στα χρόνια της δουλείας, πριν από την επανάσταση του '21, ΚΑΛΟΥΜΕ την ελληνική κυβέρνηση, ιδίως τα υπουργεία Πολιτισμού και Εξωτερικών: α) να συνδράμουν οικονομικά στην ολοκλήρωση του έργου και β) με τους κατάλληλους διπλωματικούς χειρισμούς να αποδοθεί η χρήση του κτιρίου στην ελληνική κυβέρνηση, ώστε, σαν σύμβολο μακράς φιλίας των δύο λαών, να αποτελέσει κέντρο της Ελληνικής Διπλωματικής Υπηρεσίας, και ταυτόχρονα να είναι το Ελληνικό Εθνικό - Ιστορικό - Πολιτιστικό σήμα, ακόμη δε, γιατί όχι, και εκθεσιακό, εμπορικό και οικονομικό κέντρο, στην καρδιά της φίλης χώρας Ουκρανίας.

Με τη βεβαιότητα αποδοχής Διατελούμε μετά τμήσ
Ο Πρόεδρος του Συνεδρίου
Μιχ. Μουρατίδης
Ο Γραμματέας
Ηλ. Τριανταφυλλίδης

ΨΗΦΙΣΜΑ

Οι Σύμβουλοι των Ποντιακών Συλλόγων όλης της χώρας που συνήλθαν σήμερα, 12 Μαΐου 1996, στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών Βέροιας για τις εργασίες του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου, ψηφίζουν ομόφωνα:

- 1. Να λάβει το θέμα των 1.600 αιχμαλώτων πολέμου Κυπρίων αδελφών μας από τον Τούρκο κατακτητή την πλέον δυνατή δημοσιότητα στον κόσμο και ιδίως στα Κέντρα Αποφάσεων, για να εγερθούν οι πανανθρώπινες συνειδήσεις, όπου υπάρχουν, και να βοηθήσουν, ώστε οι αγνοούμενοι να επιστρέψουν ύστερα από 22 χρόνια αιχμαλωσίας στα σπίτια τους.
- 2. Αποτελεί αίσιοστο και διαρκές όνειδος για όλο τον λεγόμενο πολιτισμένο κόσμο που ανέχεται να υπάρχουν τέτοιοι αιχμάλωτοι ενόψει του 21ου αιώνα.

Ο Πρόεδρος του Συνεδρίου
Μιχ. Μουρατίδης
Ο Γεν. Γραμματέας
Ηλ. Τριανταφυλλίδης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Κατά κοινή ομοφωνία η επιτυχία του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Εθνικής Αυτογνωσίας που διοργανώσαμε στην πόλη μας ήταν αναμενόμενη.

Οι τεκμηριωμένες εισηγήσεις διαπρεπών καθηγητών πανεπιστημίου, οι εύστοχες παρεμβάσεις - τοποθετήσεις των συνέδρων έδωσαν το βαθύτερο νόημα της εθνικής αυτογνωσίας και τονίστηκε η αναγκαιότητά της στα δύσκολα χρόνια που ζούμε.

Η επιτυχία αυτή οφείλεται βεβαίως στις άοκνες προσπάθειες των περισσότερων μελών της οργανωτικής επιτροπής, της εκκλησίας, των πολιτιστικών φορέων, της νεολαίας μας, των χορηγών, των μέσων μαζικής ενημέρωσης, όλων των αρμοδίων αρχών ή υπηρεσιών του Νομού, αλλά αναμφίβολα και στην λογής - λογής συμπαράσταση και συμμετοχή μελών και φίλων της Ευξείνου Λέσχης που φτέρωσαν τη βέλησή μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευξείνου Λέσχης αισθάνεται την ηθική υποχρέωση να τους απευθύνει τις πλέον εγκάρδιες ευχαριστίες διότι στήριξαν ποικιλοτρόπως ένα τόσο σημαντικό Συνέδριο που πρέπει να γίνεται συχνά σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας.

Το Δ.Σ. της Ε.Λ.Β.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε:

- Τους Συλλόγους για τη συμμετοχή στο Συνέδριο
- Τους ομιλήτες που έκαναν δυνατή τη διοργάνωση του Συνεδρίου
- Τον πρωτοπρεσβύτερο Φωτιάδη Εμμανουήλ (Παπα Μανώλη) για την ηθική του συμπαράσταση
- Την κ. Αννα Θεοφιλιάκου για τη συμμετοχή της στο Συνέδριο με το φωτογραφικό της αρχείο από τον Πόντο
- Την καλλιτέχνηδα ζωγράφο κ. Βάσω Καραμήτσιου για το σχεδιασμό των τιμητικών ενδυμασιών
- Τη ΔΕΤΟΠΟΚΑ για την παραχώρηση της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών και την άριστη συνεργασία της
- Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για την προβολή και τη δημοσιότητα που έδωσαν στο Συνέδριο.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ιωάννης Μιχαηλίδης
Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Μιχαήλης Γερασιμίδης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας που οργάνωσε το Γ' Πανελλήνιο Συνέδριο Ποντιακών Συλλόγων Εθνικής Αυτογνωσίας με θέμα "Ακριτικός, Αλύτρωτος, Απόδομος Ελληνισμός", αισθάνεται βαθειά υποχρέωση να ευχαριστήσει και από τη θέση αυτή όλους που συνέβαλαν ή συμπαραστάθηκαν στην προσπάθεια αυτή.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους:

- Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης
- Υπουργείο Ανάπτυξης
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας
- Δήμο Βέροιας
- Δήμο Ειρηνούπολης
- Δήμο Μελικής
- Κοινότητα Βεργίνας
- Ιερό Ιδρυμα "Παναγία Σουμελά"
- Αγροτική Τράπεζα (Υποκατάστημα Βέροιας)
- Τουριστικό Ομίλο Καστανιάς
- Μπουτάρη Ι. & Υιό Οινόποισια - Νάουσα
- Συνεταιρισμό Υδραυλικών Θεσ/νίκης
- Εμπορικό Σύλλογο Βέροιας
- Παοχαλίδη Π. & Υιούς ΑΒΕΕ
- "Μακεδονική Επιηθοποιία" Βέροια
- Φιλιππίδης Τούρς
- Μιθρασιδής Νικόλαο
- Σιδηρόπουλο Θεόδωρο
- Σοφιανόπουλο Αντώνιο

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ
Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΗΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Από τον κ. Κ. Χ' Κωστή
λάβαμε την παρακάτω επιστολή:

"Αγαπητοί φίλοι,
Επιστρέφοντας στον Καναδά, ύστερα από την επίσκεψή μου στην όμορφη πόλη σας, όπου με έφερε η ευγενική χειρονομία της πρόσκλησής σας, διαπίστωσα ότι ένα άλλο μεγάλο κομμάτι της καρδιάς μου έμεινε στην Ελλάδα μας.

Δεν είναι μόνο το φως το μοναδικό, δεν είναι η ομορφιά και το άρωμα της γης, δεν είναι η ιστορία που την νοιώθει ο ζωώτατη γύρω σου που συγκλονίζουν. Είναι και οι άνθρωποι. Είστε εσείς, με τα γελοστά πρόσωπα, με τα φιλικά αισθήματα, με το τραγούδι και τη λύρα σας, με την Ομηρική, πράγματι, φιλοξενία σας, που κάνει την ψυχή σας να ταξιδεύει μέσα στους αιώνες της Ελληνικής Ιστορίας, να αναβαπτισθεί μέσα στην ελληνική θεογονία και να μεταλάβει Ελλάδα.

Με καλέσατε να σας πω μερικές φτωχές σκέψεις και άντλησα γνώση. Ηρθα προσκυντής και έφυγα ανανεωμένος απόστολος της ελληνικής ιδέας. Με έχετε πείσει πως η Ελλάδα με όσα μικρά ή μεγάλα την ταλανίζουν, έχει αλώθετες τις δυνάμεις εκείνες που μπορούν να την φτερώσουν και πάλι για νέα μεγάλα άλματα μέσα στο χρόνο και την ιστορία.

Σας ευχαριστώ άληη μία φορά, και σας εύχομαι κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία. Συνεχίστε την προσπάθεια και το έργο σας.

Φιλικά
Κωστής Χ' Κωστής
***

Από τον κ. Γιώργο Χιονίδη
λάβαμε την παρακάτω επιστολή:

"Αγαπητοί φίλοι και καλές φίλες γειά σας,
Αισθάνομαι ευχάριστη υποχρέωσή μου να σας συγχαρώ ειλικρινά και να σας ευχαριστήσω θερμά, γιατί υπήρξατε οι συντελεστές ενός τριήμερου εθνικής, πατριωτικής, ψυχικής και πνευματικής πανδαισίας. Τι να πρωτοθυμηθώ, να τονίσω και να εξάρω;

Αξιόλογοι ομιλήτες και εξαίρετη ομιλήτρια, μας χάρισαν γνώσεις και μας οδήγησαν σε ένα ζωγόνο ξεστράτισμα, δυστυχώς, ολιγοήμερο...

Πολύ καλή μέχρι και άριστη οργάνωση και υποδοχή του προγράμματος (τυχόν δε ελλείψεις και ατέλειες επιβεβαιώνουν ότι οι ανθρώπινες ενέργειες εμπεριέχουν, εξωγενείς και εσωγενείς, εκληήξεις), προσκύνημα στην Παναγία Σουμελά, ξενάγηση στα "Ανάκτορα" και στους Τάφους της Βεργίνας (και δείγμα - γέμια, αντίστοιχα, με τη φροντίδα των σχετικών νομικών προσώπων), συζητήσεις κ.τ.λ., εντός και εκτός της ωραίας αίθουσας της "Αντωνιάδεις Στέγης Γραμμάτων του Δήμου της Βέροιας", ήταν μερικά από τα αξιοσημείωτα συμβά- ντα, όπως και η μεγάλη συμβολή της μεϊκτής, εξαίρετης χορωδίας.

Ιδιαίτερα επισημάνω την ελπίδα, που φτερούγι- σε στον χώρο του Συνεδρίου, για μία μελλοντική πορεία συνένωσης, συναδελφώσεως του Ποντιακού Ελληνισμού, χάρη και στη φερέλιπα νεολαία μας...

Συγχαρητήρια λοιπόν.
Με συμπατριωτικούς
Χαιρετισμούς
Γιώργος Χ. Χιονίδης

ΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΜΑΣ

Σε όλες τις εποχές του ιστορικού μας βίου, "παλαιότεν και ως τώρα", για να χρησιμοποιήσουμε μία φράση του Μακρυγιάννη, ίσως όμως ιδιαίτερα σήμερα, στους ποληπληθικά και πολύμορφα δύσκολα καιρούς, η ανάγκη για αυτογνωσία, όταν αυτή νοείται ως πολύτιμο απόκτημα και ενεργή δύναμη, τόσο στομικά όσο και πνευθικά, θεωρούμε ότι επιδίδεται να κριθεί εκ των πρώτων. Ποιά υπήρξε η αφετηρία μας και ποιάς λογής η δυναμική μας διαδρομή, ποιές δυνάμεις αλλιά και αδυναμίες κουβαλούμε ακόμη μέσα μας και που οδεύουμε, παραμένουν ερωτήματα που η ενασχόλησή τους μ' αυτά αποβαίνει πάντοτε εξαιρετικά χρήσιμη. Χωρίς αυτή την αυτογνωσία πως αλλιώς θα υποσημεινόταν το εύρος των ευθυνών μας απέναντι στους εαυτούς μας και στους άλλους, για να αποκταστήσουμε αρμονικές και επωφελείς αμοιβαία σχέσεις μαζί τους, πως θα μπορούσε ν' ανοίξει ο δρόμος για περισσότερο "ιστορικά σκέπτεσθαι", για περισσότερη αφοροσύνη και μετριοπάθεια, για ορθότερη και ασφαλέστερη αποτίμηση του τι μπορούμε να περάσουμε στη στερογνωσία και να οδηγηθούμε, όσο αυτό είναι δυνατό, στην αλληλογνωσία, για να εξασφαλίσουμε μία πιο σώφρονα και διαπροσωπική αλλιά κυριότητα διεθνική συμπεριφορά.

Ποιά είναι όμως σήμερα το μέτρο εκτίμησης του Ελληνισμού του εθνικού μας χώρου σε ό,τι αφορά στην πορεία μας προς το μέλλον, πόσο καρτερικό το φρόνημα του Ακριτικού Ελληνισμού, ποιά τα υπάρχοντα περιθώρια ψυχικής και πνευματικής αντίστασης του Αλύτρωτου και πόσο πραγματικά μεγάλη είναι τα φτερά της ελπίδας που μας δίνει ο Απόδομος Ελληνισμός εμας του Πανελλήννης; Η Ελλάδα ήταν και είναι παρούσα πάντοτε και παντού. Από τους πρώτους αποίκους των αρχαίων χρόνων μέχρι τους σύγχρονους μετανάστες που βιώνουν κυρίαρχο μέσα τους το πνεύμα του οδυσσέα, με τις μικρές ή μεγάλες κοινότητες και ακτινοβολίες τους καθύπτον κάθε σημείο του κόσμου όλο. Μας είναι πράγματι πολύ οικείο αλλιά και άκρω χαροποίο το φαινόμενο, όπου της Οικουμένης κι αν αγωνίζε-ται μία ελληνική ομάδα, να σπεύδουν εκεί εκτός των γηγενών οπαδών της, και Συνελλήννης από τα πλησιέστερα μέρη με παλλόμενη ψυχή και με τα ιερά μας λάβαρα να τη συντρέξουν. Αληθινά, τί είμαστε; Ένας εξαιρετικά προικισμένος λαός,

πράγμα που του επιτρέπει να μην κόμπεται, "να μη αλλιάται η Αφεντία τ'" ή έστω μόνο πρόσκαιρα, αν όχι φορές - φορές και να υπερκτρέπει τη φιλοφιλία του, ή ένα έθνος διάσπαρτο σ' όλο τον κόσμο με δυσκοποσυντόνιστές τις εθνικές του δυνάμεις, που πρέπει να το διακρίνει πολλή περίσκεψη σε κάθε αποφασιστικό του βήμα;

Είναι αλήθεια πως το παρελθόν μας ως ένα μεγάλο μέρος του εξακολουθεί να ενυπάρχει στο παρόν. Τα περασμένα μας όντως να ζούμε μέσα στα σημερινά, το "τώρα" μας να είναι συνέχεια και μοοούσιο του "χθες". Γι' αυτό και η γνώση του παρελθόντος μας είναι κατά ένα μεγάλο μέρος και γνώση του παρόντος και ως μέγα υπολογίσιμο σημείο γνώση του μέλλοντος. Απόδειξη ότι η Ελλάδα μας δίδεξε σχεδόν όλους τους λαούς του κόσμου πως να κυβερνώνται καλύτερα διαρίζοντάς τους ένα πολίτευμα που η ίδια επινόησε και εφάρμοσε πρώτη, τη Δημοκρατία. Ακόμη πως ν' αθλούνται έντιμα κατά τον τρόπο που υπαγορεύει το Ολυμπιακό Ιδεώδες. Πως ν' αποφεύγουν τους πολέμους και πως να ερευνούν την αλήθεια με το διάλογο.

Σχεδόν όλος ο κόσμος μας καταστάθηκεν ομοιογενής, μια Ελλάδα μεγεθυμένη. Αυτή εξάλλου έθεσε τις βάσεις και προσδιόρισε το περιεχόμενο όλων σχεδόν των επιστημών, έδωσε πανανθρώπινα πρότυπα διανοητή τον Σωκράτη και στρατηλάτη τον Μεγαλέξανδρο, οικειώθηκε και μετέδωσε την Ορθοδοξία, κράτησε υπερηλιτή την Αυτοκρατορία του Βυζαντίου και πολέμους τόσο άνισα όσο και θριαμβικά κατά την Εθνεγερσία του 1821 και την Εθνική μας Αντίσταση. Τι πράγματι απ' όλα αυτά δεν είναι παρελθόν και παρόν συγχρόνως;

Σε ποιόβαθμό το ηθικό βάρος όλων αυτών δεν μπορεί ακόμη και σήμερα να συναγείρει την πανεθνική μας συνείδηση και να στήση ολόκληρο, στο ύψος που θ' απαιτήσουν οι περιστάσεις, την ψυχή μας;

Όπως όμως κι αν έχει το ζήτημα, σήμερα το χρέος μας είναι βαρύτερο, ό-ταν, ακόμη κι από μεριές που δεν το περιμέναμε, πληθαίνουν ολόενα οι συμπεριφορές της ηθικής αποχαλίνωσης και σήψης. Σήμερα οι Πανελλήννης χρειαζόμαστε, με τη διεύθυνση κι εμπόδισση της εθνικής μας αυτογνωσίας, μια ενεργότερη συσπείρωση και ομοφροσύνη. Μακριά από μας οι φανατισμοί, οι κενόδοξες αρχονιές και η διάσπαση! Ο μέγας κορμός της

εύφλωτης ιστορίας μας μπορεί να οδηγήσει ορθά τα βήματά μας. Οι παραδόσεις μας που είναι οι αρχαιότερες και θειωδότερες της Ευρώπης, μπορούν να εγγυηθούν τη διασφάλιση της φιλετικής μας ιδιαιτερότητας, αν δεν τις εγκαταλείψουμε στον θανάσιμο εναγκαλισμό του εισαγόμενου ψευδοκομοπολιτισμού των καιρών μας.

Δεν μας διέπει καμία διάθεση σωθινισμού ή προκατάληψη. Κάθε λαός είναι ικανός με τον τρόπο του και στο είδος δραστηριοποίησής που αυτός ο ίδιος επιλέγει. Αλλώς, επισημάνουμε μόνο, εκτελώντας το χρέος μας απέναντι στην αλήθεια, ότι από εμας συγκεκριμένα και σ' όλη την ιστορική διαδρομή μας μέχρι σήμερα οι κάθε λογής προκλήσεις των καιρών απαιτήσαν όχι μόνο "λόγω" αλλιά και "έργω" αντιδράσεις που να προυποθέτουν ασυνήθιστη πνευματική και ψυχική ευρωσσία. Και δυνηθήκαμε ν' ανταποκριθούμε σ' αυτές επαρκώς, όμως σήμερα είναι πάλι ανάγκη να διαφυλάξουμε και ν' αναζωογονήσουμε την εθνική μας γλώσσα, τη θρησκεία μας, τη συνείδηση της κοινής μας καταγωγής, τις πλούσιες παραδόσεις μας και κάθε ιερή μας παρακαταθήκη. Και πιστεύουμε πως περισσότερο από πολήους άλλους λαούς του κόσμου μπορούμε πάλι να διαλάψουμε πνευματικά και ηθικά σε κάθε μελλούμενο και μέγα της Ιστορίας προσκλήτήριο.

Πάνω σε μία τέτοια θεματική βάση εμείς, ο κρατικός Ελληνισμός του Πόντου, θεωρούμε ότι καλώς έχουμε συγκληθεί και πάλι ν' ανταλλώξουμε τις όποιες διαθέτουμε ο καθένας επικοινωνιακές μας σκέψεις. Να πούμε και ν' ακούσουμε ο ένας τον άλλον. Και πιο πολύ ν' ακούσουμε τους ειδήμονες. Να υπερβούμε την περιχαράκωση μιας μικρόκοσμης συμβατικής ζωής. Αυτό πιστεύουμε ότι προέχει. "Οι καιροί ου μενετοί! Ο χρόνος έπαψε από καιρό τώρα να κυλάει: ο χρόνος καθάζει. Και είναι ανάγκη να συγχρονίσουμε το βήμα μας μαζί του. Σήμερα μπορούμε, ακόμη πιο καθαρά, να δούμε πόσο η αλληλεξάρτηση μεταξύ των λαών είναι πλέον νόμος. Πόσο ακόμη κι ο ισχυρότερος λαός έχει την ανάγκη των άλλων. Πέρα όμως από την αλληλεξάρτηση αυτή, ειδικά εμείς, είναι ανάγκη να πυκνώσουμε περισσότερο τις τάξεις μας, να συσφύξουμε ακόμη περισσότερο τους δεσμούς αίματος μεταξύ μας οι όπου Γης Πανελλήννης και με διάθεση κατά το πάγιο έθος και το ήθος μας αγαπητική προς όλους τους λαούς του κόσμου να βρούμε τους αρμόδιους τρόπους ειρηνικής συμβίωσης και συνεργασίας αμοιβαία επωφελοούς.

Για το Προεδρείο
του Συνεδρίου
Ηλίας Τριανταφυλλίδης

ΤΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 3ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ